

VRIJDAG

1

JANUARI

Nieuwjaarsdag

Ik wens U een jaar

Als een alfabet

Met alle letters van A tot Z

Van arbeid, blijheid en

creativiteit

Tot zegen, zon en zaligheid.

GUIDO GEZELLE

Gemiddelde neerslag:	Ukkel 2,7 mm	De Bilt 4,3 mm
Gemiddelde maximumtemperatuur:	Ukkel 4,6 °C	De Bilt 5,1 °C
Gemiddelde minimumtemperatuur:	Ukkel -0,3 °C	De Bilt -0,1 °C
Zon:	op 8.47 uur	onder 16.36 uur
Maan:	op —.— uur	onder 12.03 uur

DE TUIN OP TAFEL

Blote billetjes in het gras

Blote billetjes in het gras is een oud-Hollands gerecht dat traditioneel op nieuwjaarsdag werd geserveerd. Het gerecht verwierf eind jaren negentig enige bekendheid toen de moeder van voetballer Ruud van Nistelrooij een variant van het gerecht klaarmaakte tijdens een uitzending van *De Regenjas*. Er bestaan verschillende varianten van dit gerecht, maar basisingrediënten zijn snijbonen en witte bonen. De snijbonen verbeelden het gras, de witte bonen de blote billetjes.

Voor 4 personen

250 g gedroogde witte bonen	3 kruidnagels
(of desnoods bonen uit blik)	400 g snijbonen
1 ui, grof gesneden	25 g boter
1 laurierblad	peper, nootmuskaat

Week de bonen 8 uren in een liter koud water.

Kook de bonen in het weekwater met de ui, het laurierblad en de kruidnagels in ca. 45 minuten gaar. Voeg even voor het einde van de kooktijd naar smaak zout toe. Giet af en verwijder de ui, laurierblad en kruidnagels. Indien u bonen uit blik gebruikt, hoeft u ze alleen op te warmen.

Snijd de snijbonen in ruitjes. Kook ze in gezouten water beetgaar (ca. 10 minuten). Giet af en laat even schrikken in ijskoud water.

Meng de snijbonen met de witte bonen, en roer er de boter onder. Breng op smaak met peper en nootmuskaat.

U kunt dit gerecht warm opdienen, met gekookte aardappelen of aardappelpuree en, traditioneel, met rookworst. Een gehaktbroodje past ook heel goed bij dit bonenmengsel. Voor de kleur kunt u eventueel enkele gedroogde tomaatjes en wat rucolablaadjes of peterse- lie door de bonen mengen.

U kunt het bonenmengsel ook koud opdienen als salade, bijvoorbeeld met gerookt vlees of gerookte vis. Gebruik dan geen boter, maar besprenkel de bonen met een beetje olijfolie en citroen.

ZATERDAG

2

JANUARI

Maan laatste kwartier

Januari was traditioneel de Ijsmaand of de Looimaand. In januari hadden onze voorouders buitenshuis geen werk, dus knapten ze binnenshuis allerlei klussen op zoals het looien en prepareren van de huiden van de dieren die ze in het najaar hadden geslacht. De Germanen noemden januari de Wolfsmaand; dit wijst op het feit dat het in januari zo koud kon zijn dat de wolven hun bossen verlieten en naar de buurt van de menselijke bewoning trokken op zoek naar voedsel.

Gemiddelde neerslag:	Ukkel 2,7 mm	De Bilt 3,8 mm
Gemiddelde maximumtemperatuur:	Ukkel 5,9 °C	De Bilt 5,1 °C
Gemiddelde minimumtemperatuur:	Ukkel 0,0 °C	De Bilt -0,4 °C
Zon:	op 8.47 uur	onder 16.37 uur
Maan:	op 0.39 uur	onder 12.26 uur

M E N S E N T U I N

Bloembollen cadeau

Van een pot vol bollen hebt u langer plezier dan van een bos bloemen. Maar wat me stoort is het gebruik om de uitgebloeide bollen na gebruik in de vuilnisbak te mikken. Want de bloembol is hard op weg om niet alleen een instant-, maar ook een wegwerpproduct te worden. En dat terwijl de uitgebloeide bol nog een heel leven voor zich heeft. En wat is er gemakkelijker dan de bollen in de tuin te planten? Tenminste – als de grond niet keihard bevroren is, maar in dat geval kunt u gemakkelijk op de dooi wachten. Geplante narcissen en blauwe druifjes zullen het volgende jaar beslist weer bloeien, en zelfs de kieskeurige hyacinten houden het in veel tuinen aardig lang vol. Hebt u geen tuin, of is hij vol, dan zou u die uitgebloeide bloembollen toch tenminste in het gemeentelantsoen kunnen planten, in het kader van de participatiemaatschappij.

De enige plant die u niet in de tuin kwijt kunt is de amaryllis, want die is niet winterhard. Maar ook die hoeft u niet weg te gooien, want bij een goede verzorging bloeit die jaar op jaar. Vooral bij de wat exclusievere soorten, zoals de cybister amaryllis, is het vertroetelen van de uitgebloeide plant zeker de moeite waard.

ZONDAG

3

JANUARI

In de winter vinden vogels minder voedsel, terwijl ze dan juist extra veel energie nodig hebben om hun lichaamstemperatuur op peil te houden. In een koude nacht verliezen kleinere soorten wel tien procent van hun gewicht. Als u 's ochtends wat voer strooit komen ze dus graag ontbijten. Aan het eind van de dag eten ze weer wat om de nacht door te komen. U doet uw tuinvogels daarom een groot plezier door twee keer per dag voer te strooien. Als extra energiebron kunt u vetbollen en pinda's ophangen.

Gemiddelde neerslag:	Ukkel 2,1 mm	De Bilt 4,5 mm
Gemiddelde maximumtemperatuur:	Ukkel 4,9 °C	De Bilt 5,2 °C
Gemiddelde minimumtemperatuur:	Ukkel 0,6 °C	De Bilt -0,6 °C
Zon:	op 8.47 uur	onder 16.38 uur
Maan:	op 1.42 uur	onder 12.49 uur

TUINGEDICHT

Pimpelmees

Hangt de winter aan sneeuw witte draadjes,
Komen de bengelaars dan? De vrolijke
Vogelbrigade? Het blauwe petjespeloton?

Richting spek. Petje strak op de kop.
Wat past het perfect bij hun pak.
Wat hangt zo'n heertje heerlijk

in het zwerk. Acrobaat in veertjes.
Aan de bamboetrapeze beleef je het
adembenemdste telefoneren ter wereld.

Tot er meer blauw komt op straat.
Nu tel ik al zeker vijf fladderblikkende flikjes.
Met klank geslaagd voor het circustentamen.

Ook het publiek weet dit winterspektakel
te smaken. Hoe die Ophelia soepel en rank
de tuinbank bespringt, het muurtje beklimt.

Applaus tot bloedens toe in de bamboe.
Gedaan met de pret voor vandaag. De hand
van de wet een maatje te klein voor de misdaad.

Die veelvraat op verende sokken. In de mand
ronkt het van leven en werk in vogeltjesland.
Een vleugel kobalt streelt een mondhoeke weg.

MAANDAG

4

JANUARI

Als het niet vriest kunt u bladverliezende bomen en struiken,
inclusief fruitbomen, snoeien.

Gemiddelde neerslag:	Ukkel 2,2 mm	De Bilt 4,5 mm
Gemiddelde maximumtemperatuur:	Ukkel 4,4 °C	De Bilt 5,1 °C
Gemiddelde minimumtemperatuur:	Ukkel -0,1 °C	De Bilt -0,6 °C
Zon:	op 8.47 uur	onder 16.40 uur
Maan:	op 2.44 uur	onder 13.14 uur

TUINONTWERPERS

Tuin Russell Page in Kortrijk beschermd

De Vlaamse regering heeft in september 2014 een met verkaveling bedreigde tuin van de bekende Britse tuinarchitect Russell Page in Kortrijk beschermd. De tuin, die dateert uit de jaren vijftig, was zijn eerste tuin in België en is vrijwel intact bewaard gebleven.

Russell Page (1906-1985) was een van de belangrijkste Britse tuinarchitecten van de twintigste eeuw. Tijdens zijn lange carrière ontwierp Russell Page vele honderden tuinen, overal in de wereld en in de meest uiteenlopende omgevingen en klimaten. Soms kleine stadstuinen, maar vooral grote tuinen en parken voor een gefortuneerd cliënteel, zoals de Britse prins Edward en de hertog en hertogin van Windsor, de Belgische koning Leopold III en tal van bankiers en industriëlen.

Vanaf de jaren vijftig was Page erg actief in België. Zo werkte hij o.m. in de tuinen van het domein Argenteuil in Waterloo, het Sint-Annakasteel in Itterbeek, het kasteel van Hansbeke, het kasteel van Terhulpen, het kasteeldomein Ronsevaal in Aalst en de Notelaer in Wingene. Vanaf de jaren zeventig werd België een soort tweede vaderland voor Page. Tussen twee opdrachten voor de rijken der aarde door logeerde hij namelijk geregeld bij Robert en Jelena De Belder van het Arboretum van Kalmthout. Daar vond hij rust en vooral twee gelijkgestemde zielen met een passie voor planten en die even non-conformistisch waren als hij zelf. Hij adviseerde hen bij de aanleg van het Arboretum en vooral bij de aanleg van Hemelrijk, het privé-domein van de familie De Belder in Essen.

De tuin in Kortrijk die nu beschermd is, dateert uit 1952 en werd aangelegd in opdracht van tapijtfabrikant Franck De Poortere. Het ontwerp verwijst naar het landschap en de tuinen in zuidelijk West-Vlaanderen met zijn appelboomgaarden met witgekalkte stammen en moestuinen met paden afgeboord door horizontale fruitsnoeren.

D I N S D A G

5

J A N U A R I

Lentebloeiende heesters zoals Forsythia, Ribes, Philadelphus, Weigela, Spiraea, Deutzia enzovoort mogen nu zeker niet worden gesnoeid. Ze bloeien namelijk op het hout dat vorig jaar werd gevormd en zouden niet meer bloeien. Snoei ze daarom onmiddellijk na de bloei.

Gemiddelde neerslag:	Ukkel 2,2 mm	De Bilt 3,6 mm
Gemiddelde maximumtemperatuur:	Ukkel 4,6 °C	De Bilt 4,7 °C
Gemiddelde minimumtemperatuur:	Ukkel -0,3 °C	De Bilt -0,9 °C
Zon:	op 8.47 uur	onder 16.41 uur
Maan:	op 3.47 uur	onder 13.43 uur

DIEREN IN DE TUIN

Ontdek de natuur in eigen tuin

Zeven Nederlandse natuurorganisaties zijn vorig jaar gestart met de Jaarrond Tuintelling, om zo beter in beeld te krijgen wat er in de Nederlandse tuinen aan natuur te beleven valt. Mensen denken vaak dat hun tuin er niet toe doet. Maar al die tuinen samen vormen een enorm groot natuurgebied, waar de organisaties meer over te weten willen komen. Wat er allemaal in leeft aan verschillende soorten vogels, vlinders, zoogdieren, amfibieën en insecten weten we nauwelijks. In de tuinen zitten meer bijzondere soorten dan mensen vaak denken. Maar ook over de gewone soorten is nog veel onbekend.

Door de Jaarrond Tuintelling willen de organisaties mensen ook meer betrekken bij de natuur in hun eigen achtertuin. De inrichting van de tuin bepaalt welke soorten erin kunnen leven en welke verdwijnen.

Wie mee wil doen aan het tellen kan zich inschrijven op www.tuintelling.nl. Op deze site staan ook tips om het mensen makkelijker te maken. Welke soorten zijn er nu veel in de tuinen te zien, hoe houdt u de verschillende soorten vlinders, vogels en libellen uit elkaar en wat kunt u doen om de tuin natuurvriendelijker in te richten.